

Tatiana Konderak
Szkoła Języków Obcych „TINA” w Krakowie

Scenariusz zajęć z języka francuskiego dla dzieci przedszkolnych

Une souris verte qui courait dans l'herbe

«Une souris verte¹ »
Une souris verte
Qui courait dans l'herbe,
Je l'attrape par la queue,
Je la montre a ses messieurs.
Ses messieurs me disent:
Trempez-la dans l'huile,
Trempez-la dans l'eau,
Ça fera un escargot ...
tout chaud!

Temat: Przygody zielonej myszki

I. Cele

A. Ogólne:

- osłuchanie uczniów z językiem francuskim;
- kształtowanie umiejętności aktywnego słuchania;
- rozwijanie sprawności rozumienia ze słuchu;
- wdrażanie nowych słów w wypowiedź ustną;
- wyrabianie spostrzegawczości i umiejętności kojarzenia;
- utrwalenie poznanego słownictwa.

¹ *Les plus belles chansons des petits lascars*. Livre avec un CD audio, Didier, 2002.

Nauczanie dzieci języków obcych Teaching Foreign Language to Children

---

B. Operacyjne:

Uczeń:

- rozumie proste wypowiedzi nauczyciela, reaguje w sposób pokazujący zrozumienie poleceń;
- rozpoznaje i nazywa czynności i przedmioty występujące w piosence na podstawie gestów, zdjęć, ilustracji i rysunków;
- samodzielnie i ze zrozumieniem śpiewa piosenkę *Une souris verte*;
- używa nowo poznane słowa w grach i zabawach językowych;
- słucha ze zrozumieniem.

II. Metody pracy: bezpośrednie i percepcyjne (prezentacja materiału), TPR – metoda reagowania całym ciałem, audiolingwalne, komunikacyjne i aktywizujące, wykorzystanie elementów teatru i dramy (inscenizacja piosenki), gry i zabawy językowe.

III. Formy pracy: praca indywidualna i grupowa.

IV. Pomoce dydaktyczne:

- pluszowa, zielona myszka;
- kolorowa ilustracja piosenki (zał.1) oraz podwójny zestaw rysunków ilustrujących poszczególne frazy/fragmenty utworu (zał.2);
- płyta CD z nagraniem utworu, magnetofon;
- papierowe opaski na głowę z uszami myszy do kolorowania, kredki i bibuła w tych samych 3-4 kolorach (w tym zielony);
- maska lub opaska na głowę ze ślimakiem i druga z uszami kota, zszywacz;
- wszelkiego rodzaju zwierzątka (pluszowe, plastikowe, drewniane, materiałowe etc.);
- dwa kartonowe pudełka, klej, wycięte z gazet zdjęcia kobiet i mężczyzn (na każdym muszą być co najmniej dwie osoby);
- ilustracje w małym formacie (jak do gry w memo) przedstawiające znane już dzieciom treści;
- dwie średniej wielkości miski na kolorowe kuleczki;
- mała butelka oleju, wody, dwie kromki chleba, papierowe chusteczki do wytarcia rąk;
- czarodziejski worek;
- opaska do zawiązania oczu;
- miękka piłka;
- do konkursu piosenki: ilustracje poznanych wcześniej utworów w formacie A4.

V. Przebieg zajęć

Część I, wprowadzająca:

Nauczyciel wyciąga pluszową, zieloną myszkę, i przedstawia ją dzieciom: *Elle s'appelle Souris Verte*. Następnie dzieci podają ją sobie w kole witając się. Każde dziecko biorąc ją do rąk mówi: *Bonjour Souris Verte!*

Nauczyciel pokazuje dzieciom ilustrację nowej piosenki, pyta ich, o czym ona jest, a po wysłuchaniu różnych sugestii, opowiada ją dzieciom po polsku.

Następnie odtwarza dwukrotnie nagranie piosenki w języku francuskim, pokazując jednocześnie na ilustracji odpowiednie fragmenty utworu.

Wspólnie z dziećmi wymyśla gesty do poszczególnych fraz utworu. Każde dziecko ma możliwość wymyślić i zaproponować nawet kilka gestów. Następnie wspólnie wybierane są ze wszystkich propozycji te, które wszystkim najbardziej się podobają.

Wszystcy razem słuchając nagrania, ilustrują ruchem jego treść.

Część II, utrwalająca materiał leksykalny:

Przygotowujemy po kilka kredek w 3–4 kolorach (w tym zielony), których nazwy dzieci znają już w języku obcym. Rozdajemy papierowe opaski z uszami myszek i słuchając piosenki, każde dziecko koloruje ją na wybrany przez siebie kolor. W tym czasie nauczyciel przygotowuje opaskę ze ślimakiem, która będzie potrzebna do inscenizacji piosenki.

Gdy wszystkie opaski są już gotowe, dzieci zamieniają się w myszki mówiąc po kolei np.: *Je suis une souris grise / orange / verte etc.* W tym czasie nauczyciel spina zszywaczem opaskę, i zakłada ją myszce na głowę. Gdy wszyscy są już gotowi, nauczyciel zaprasza dzieci do wspólnej zabawy.

Prowadzący umawia się z dziećmi, że za chwilę dywan w sali zamieni się w ogródek z pięknym trawnikiem. Aby tak było, należy zasiać trawę. Każde dziecko otrzymuje kawałek uciętej z rolki zielonej, marszczonej bibuły. Musi ją rozwinąć, potargać na kawałki i wrzucić do ogródka mówiąc *dans l'herbe*.

Następnie ochotnik staje z zawiązanymi oczami koło ogródka. Nauczyciel wskazuje dwie myszki, które do niego wchodzi. Na ustalony znak, dzieci zaczynają biegać po ogródku, nauczyciel ściąga ochotnikowi opaskę, a pozostałe dzieci liczą z nauczycielem po francusku do 3 i zadają pytanie: *Un, deux, trois, qui courait dans l'herbe?* Gdy skończy opaska wraca na oczy ochotnika, który musi teraz powiedzieć z pamięci, jakie myszki biegały w trawie, np.: *J'ai vu une souris grise et une souris rouge qui couraient dans l'herbe*. Zabawę powtarzamy z innymi ochotnikami. Ilość dzieci biegających w ogródku możemy zmieniać w zależności od wieku uczniów: im starsze, tym może ich być więcej, a przy najmłodszych tylko jedna myszka.

Zabawa z piłeczką – uczestnicy zabawy siedzą w kole i zanim jedno z dzieci rzuci piłkę do wybranego kolegi wypowiada słowa np.: *Kasia, attrape!* Dziecko musi odpowiedzieć: *Je l'attrape!* zanim piłeczka trafi do niego. Teraz ono wybiera kolegę, lub koleżankę, do której chce rzucić piłkę i w ten sposób należy kontynuować zabawę, aż wszystkie dzieci wezmą w niej udział.

Berek – jedna osoba jest kotem, a reszta dzieci to myszki. Dzieci-myszki zakładają przygotowane wcześniej opaski i przewiązują sobie w pasie wstążkę z bibuły, której jeden koniec swobodnie zwisa tworząc ogonek (*la queue*). Kotek zakłada kocią opaskę, biega po sali i stara się złapać wszystkie myszki. Kogo złapie, pociąga lekko za ogonek mówiąc: *Je l'attrape par la queue!*, a złapane dziecko kuca. Aby móc wrócić do zabawy, ktoś musi do niego podbiec i dotykając w ramię podać hasło: *Une souris verte*. Jeśli złapany poda odzew: ... *qui courait dans l'herbe!*, może bawić się dalej.

Ćwiczenie dramatyczne – nauczyciel trzyma znaną dzieciom *Souris Verte* za ogonek mówiąc, że bardzo się wybrudziła i zanim ją zanurzymy w wodzie, żeby znów była czyściutka, musimy ją sobie podawać trzymając ją albo za ogonek: *par la queue*, albo za łapkę: *par la patte* tak aby znowu się nie ubrudziła. Dzieci podają sobie myszkę i wypowiadają odpowiednią frazę. Na koniec myszka trafia do woreczka, w którym będzie czekała na kąpiel.

Zbieramy punkty – nauczyciel wyciąga ilustracje w formacie jak do gry w memo, przedstawiające znane już dzieciom treści. Następnie wybiera rysunek, pokazuje go wybranemu dziecku mówiąc np.: *Je la montre (cette image)* a Zosia. Jeśli Zosia nazwie poprawnie to, co znajduje się na rysunku, zatrzymuje go, co stanowi jeden zdobyty punkt.

Sprzątamy – nauczyciel przygotowuje dwa kartonowe pudełka. Na jednym nakleja zdjęcia mężczyzn (*les messieurs*), a na drugim kobiet (*les dames*). Wspólnie z dziećmi segreguje zdjęcia, każde dziecko bierze jedno mówiąc: *Je prends ces messieurs lub Je prends ces dames*. Gdy zdjęcia są już przyklejone, nauczyciel kładzie pudełka na środku. Teraz każdy mówiąc odpowiednią frazę, może zdecydować, którą zabawkę, do którego pudełka włoży, czyli komu chciałby ją pokazać: *Je la montre a ces messieurs*, czy *Je la montre a ces dames*.

Listy z magicznego pudełka – prowadzący zajęcia przygotowuje magiczne pudełko, w którym znajdują się obrazkowe liściki, a każdy z nich zawiera coś innego. Listy powinny zawierać coś zaskakującego, śmiesznego, zadziwiającego lub ciekawego, tak aby wzbudziły w dzieciach emocje. Po wylosowaniu listu i sprawdzeniu jego zawartości, każde dziecko może go pokazać tylko jednej osobie, którą wybierze słowami: *Je la montre a* + imię dziecka.

Następnie nauczyciel prezentuje dzieciom przedmioty, które przyniósł na zajęcia: małą butelkę oleju, małą butelkę wody, 2 kromki chleba, oraz trzy małe spodeczki. Do dwóch nalewa oleju (jeden do „dotykania”, a drugi do kosztowania), a do trzeciego trochę wody. Kto z dzieci ma ochotę może dotknąć, powąchać, a nawet skosztować. Można porównać, jaki jest w dotyku olej, a jaka jest woda. Podczas tej zabawy towarzyszą nam słowa *Toucher / gouter l'huile (d'olive) i l'eau (minérale)*.

Nauczyciel przygotowuje dwie plastikowe miseczki. Z żółtych i niebieskich kawałków bibuły lub kolorowych kartek robi kropelki oleju i wody, które będą potrzebne do inscenizacji poznanej piosenki. Każde dziecko zrobiwszy kuleczkę-kropelkę, wrzuca ją do odpowiedniej miseczki mówiąc: *dans l'huile lub dans l'eau*.

Następnie prowadzący dzieli dywan na 3 części za pomocą pasków bibuły lub papieru toaletowego. Jedna część to trawa (*l'herbe*), druga to woda (*l'eau*), a trzecia olej (*l'huile*). Zabawę prowadzi nauczyciel mówiąc, na którą część trzeba przeskoczyć, np.: *Dans l'huile! Dans l'herbe!* etc. Kto się pomyli, siada z boku. Zwycięzcę (lub zwycięzców) nagradzamy gromkimi brawami.

Podczas kolejnej zabawy nauczyciel dzieli grupę na dwie drużyny o równej liczbie dzieci. Rozdaje wszystkim po kilka stron ze starych gazet. Zespoły siadają naprzeciwko siebie, metr od podzielonego wcześniej na 3 części dywanu, który znajduje się między nimi. Zabawa polega na „zanurzeniu”, czyli celnym wrzuceniu papierowej kulki do tej części, którą wskaże drużyna przeciwna. Przykładowo jedna osoba z drużyny A mówi: *Trempez-la dans l'eau!* i wówczas każde dziecko z drużyny B rzuca jedną papierową kulkę do tej części, która oznacza wodę mówiąc: *Dans l'eau!* Ze starszymi dziećmi można zabawę utrudnić, sadzając ich w większej odległości od dywanu, a jeżeli lubią w zabawie element rywalizacji, można zliczać celne rzuty.

Kalambury – nauczyciel przygotowuje zestaw 12-15 rysunków przedstawiających rzeczy znane dzieciom z wcześniejszych zajęć językowych, jak również rysunek ślimaka z piosenki. Na początku należy przypomnieć sobie słownictwo, które będzie potrzebne podczas zabawy. Prowadzący wrzuca nazwane rysunki do magicznego worka. Ochotnik losuje jeden rysunek i stara się jak najlepiej pokazać gestem, co znajduje się na nim, a pozostałe osoby muszą zgadnąć, co to jest. Każdą propozycję dzieci poprzedzają zwrotem *Ça fera...* np.: *Ça fera une souris! Ça fera Madame la tigresse!* etc. Kto pierwszy zgadnie, prowadzi dalej zabawę: losuje kolejny rysunek i ilustruje go odpowiednimi gestami. Mając do dyspozycji tablicę, można zabawić się w wersję rysunkową kalamburów. Reguły pozostają takie same.

Nauczanie dzieci języków obcych Teaching Foreign Language to Children

---

Siedząc w kole podajemy sobie piłeczkę (ze starszymi dziećmi może to być niewidzialny przedmiot), która jest bardzo, bardzo zimna. Podajemy ją sobie powtarzając: *Tout froid, tout froid!* Nagle stała się bardzo gorąca, więc przekazujemy ją dalej szybko mówiąc: *Tout chaud, tout chaud!* A teraz jest bardzo ciężka, więc podajemy ją z trudem i powoli wypowiadając słowa: *Tout lourd, tout lourd!* I znów jest bardzo gorąca, jak ślimak w poznanej piosence, a więc dzieci powtarzają *Tout chaud, tout chaud!*

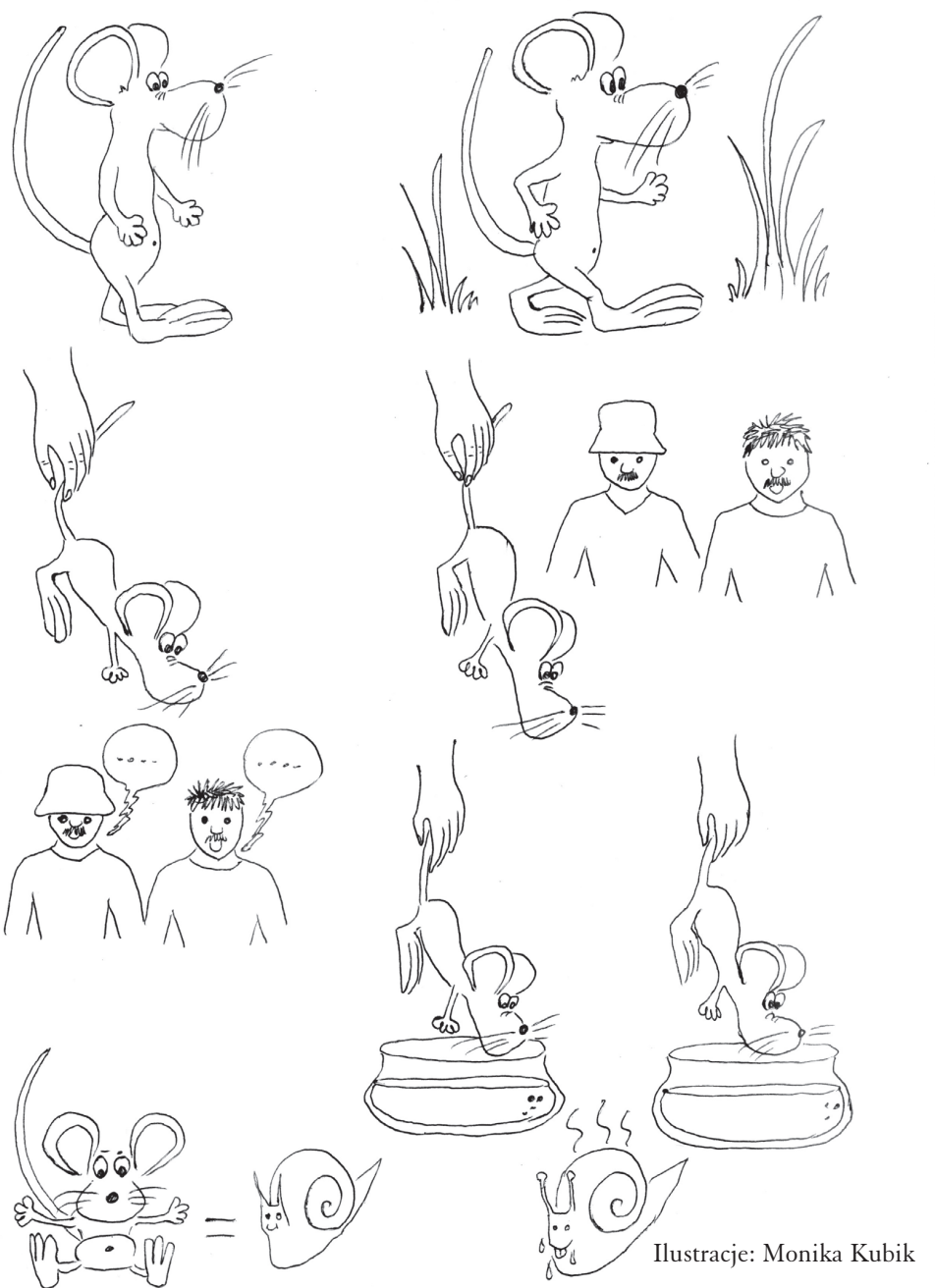
Część III, podsumowująca:

Inscenizacja piosenki – w przedstawieniu bierze udział 4-5 dzieci: zielona myszka, narrator oraz 2-3 panów występujących w piosence. Scenę możemy odegrać wiele razy, aby każde dziecko mogło odegrać kilka ról, jeżeli tylko będzie miało na to ochotę. Wykorzystujemy rekwizyty z zajęć: pokolorowane przez dzieci papierowe opaski myszki i bibułowe ogonki, opaskę ze ślimakiem, potarganą, zieloną bibułę tworzącą trawnik, miski z żółtymi i niebieskimi kulkami z bibuły i papieru.

Konkurs piosenki – na zakończenie pracy z nowym utworem, można zorganizować konkurs piosenki, obejmujący wszystkie znane dzieciom utwory. Przydadzą nam się do takiej powtórki ilustracje poznanych utworów w formacie A4. Warto również pomyśleć o przygotowaniu drobnych nagród takich, jak naklejki, pieczątki lub dyplomy. Bardzo dobrze sprawdzają się małe rysunki do kolorowania, które dzieci uwielbiają kolekcjonować. Mogą to być przykładowo różne wersje myszki i ślimaka narysowane przez nauczyciela. Za każde zaśpiewanie piosenki (samodzielnie, w parze, lub w przypadku dzieci nieśmiałych w małej grupce) dziecko otrzymuje konkursową nagrodę.

Muzyczne animacje – jako nauczyciel języka francuskiego często wykorzystuję na zajęciach wideoklipy do nauczanych piosenek, wyliczanek i rymowanek, dostępne w serwisie internetowym YouTube. Na pierwszych zajęciach z nową piosenką dzieci mogą zapoznać się nie tylko z melodią i rytmem nowego utworu, ale również obejrzeć jego treść przedstawioną w tym krótkim nagraniu. Gdy już piosenkę znamy, oglądamy i śpiewamy ją razem, indywidualnie, lub w parach, a następnie odgrywamy scenki czerpiąc pomysły z obejrzanego teledysku. Do naszej piosenki o zielonej myszce można znaleźć w sieci kilka bardzo ciekawych wersji.

Załącznik 1: Ilustracja

Ilustracje: Monika Kubik

Nauczanie dzieci języków obcych
Teaching Foreign Language to Children

Załącznik 2: Memo

